

BULETIN INFORMATIV

Cuprins

Moldova a depus cererea de aderare la UE

Fostul președinte Igor Dodon este cercetat pentru corupție, îmbogățire ilicită și trădare de patrie

CSP a propus eliberarea din funcție a Procurorului General Alexandru STOIANOGLO, după ce acesta a fost evaluat cu calificativul nesatisfăcător

Veronica DRAGALIN, procuror din California, va fi următorul procuror-șef al Procuraturii Anticorupție

Guvernul propune modificarea legii pentru a usura examinarea fraudei bancare

Percheziții la fostul premier Pavel FILIP în legătură cu tentativa de înstrăinare a sediului Consulatului Moldovei la Odessa

A fost conflict! N-a fost conflict! – ANI a emis decizii contradictorii într-un caz ce vizează membrii Consiliului Superior al Magistraturii Victor MICU și Dorel MUSTEAȚĂ

Pe scurt

Despre CRJM

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Suntem independenți și neafiliați politic.

MOLDOVA A DEPUȘ CEREREA DE ADERARE LA UE

La 24 februarie 2022, Federația Rusă a pornit un război împotriva Ucrainei. Ca urmare a acestei agresiuni militare, la scurt timp, trei țări din Parteneriatul Estic – Ucraina, Moldova și Georgia – au depus cereri de aderare la Uniunea Europeană (UE). La 3 martie 2022, Maia SANDU, Președinta Republicii Moldova, a semnat cererea de aderare a Republicii Moldova la UE. În următoarea zi, cererea a fost depusă la UE. Cu circa șapte ani în urmă, la 27 iunie 2014, Republica Moldova și UE au semnat un **Acord de Asociere**, care prevede cadrul instituțional de colaborare și o agendă de reforme într-o serie de domenii importante.

După depunerea cererii de aderare la UE, urmează **mai multe etape**, printre care completarea unui chestionar de aderare, în baza căruia Comisia Europeană întocmește o opinie pe care o transmite Consiliului UE. Ulterior fiecare țară din cele 27 de țări membre ale UE vor decide dacă susține sau nu statutul de țară candidat. Negocierile de aderare încep după ce există acordul tuturor celor 27 de state. În perioada de negociere, țara candidat trebuie să implementeze legislația și standardele UE în 35 de domenii care fac parte din agenda de negociere.

La 11 aprilie 2022, Moldova a primit prima parte a chestionarului de aderare elaborat de UE, care reprezintă o radiografie a țării în mai multe domenii cum ar fi justiția și statul de drept, drepturile omului, securitatea, economia, etc. La 22 aprilie 2022, peste doar 11 zile de la recepționarea întrebărilor, Guvernul Moldovei a completat și a transmis către UE prima parte a chestionarului, care conține răspunsuri la 369 de întrebări. La 12 mai a fost transmisă către UE și cea de-a doua parte a chestionarului, care conține 33 de capitole și răspunsuri la peste 1,800 de întrebări.

La 5 mai 2022, Parlamentul European a votat o **Rezoluție** prin care a invitat instituțiile UE să acorde Moldovei statutul de țară candidată pentru aderarea la UE, iar între timp să continue eforturile de integrare a Moldovei pe piața unică a UE. De asemenea, Parlamentul a invitat Comisia să își finalizeze rapid evaluarea chestionarului de aderare și să ofere Moldovei o asistență deplină pe parcursul acestui proces. La 18 mai 2022, președinta Maia SANDU a ținut un discurs la Parlamentul European privind consecințele războiului de Ucraina și despre aspirația Moldovei de a adera la UE. În următoarea zi, la 19

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

Parlamentul European a votat o Rezoluție prin care a cerut ca Moldova să primească statul de țară candidată pentru aderarea la UE

mai 2022, Parlamentul UE a adoptat o nouă [Rezoluție](#) referitoare la punerea în aplicare a Acordului de asociere UE – Republica Moldova în care a reiterat susținerea pentru acordarea Moldovei a statutului de stat candidat pentru aderarea la UE.

Dacă obține statutul de candidat, urmează a fi efectuate mai multe reforme, pentru a aduce legislația națională la rigorile UE, care este un proces de durată. După efectuarea acestora, Comisia Europeană va evalua nivelul de pregătire a țării de a deveni membru și emite o opinie. Ulterior, Parlamentul UE decide dacă oferă sau nu statutul de membru. Pentru a deveni membru al UE este necesar și acordul tuturor celor 27 de state membre ale UE. În cazul României și Bulgariei, implementarea reformelor și negocierile de aderare au durat șapte ani. Alte state sunt în prezent în proces de negocieri de aderare, cum ar fi Turcia din 2005, Albania și Macedonia de Nord din 2020, Muntenegru din 2012 și Serbia din 2014.

Conform [celui mai recent sondaj din 24 mai 2022 realizat la comanda IDIS Viitorul](#), mai mult de jumătate de respondenți (51.8%) au răspuns pozitiv la întrebarea dacă ar susține integrarea Moldovei în UE în cadrul unui referendum, iar împotriva ar vota circa o treime (33.1%) din respondenți.

La 9 iunie 2022, Platforma Națională a Forumului Societății Civile în cadrul Parteneriatului Estic, din care fac parte 96 de organizații ale societății civile, [a cerut](#) Consiliului European să acorde Republicii Moldova statutul de țară candidată pentru aderarea la UE.

FOSTUL PREȘEDINTE IGOR DODON ESTE CERCETAT PENTRU CORUPȚIE, ÎMBOGĂȚIRE ILICITĂ ȘI TRĂDARE DE PATRIE

La 24 mai 2022, procurorii anticorupție au efectuat percheziții la mai multe locații deținute de Igor DODON, fostul Președinte al Republicii Moldova, și rudele acestuia. După ce a pierdut alegerile prezidențiale din anul 2020, el a fost ales drept lider al Partidului Socialiștilor din R. Moldova (PSRM), din fruntea căruia a demisionat în 2021. Dodon este bănuț de corupere pasivă, acceptarea finanțării partidului politic de către o organizație criminală, trădare de patrie și îmbogățire ilicită. El a fost reținut pentru 72 de ore.

[Potrivit procurorilor](#), în cadrul perchezițiilor au fost depistate bunuri și bani în sumă de zeci de milioane de lei, iar în una din locațiile supuse perchezițiilor au fost depistate peste 600 000 MDL, 17 000 EUR și 1 000 USD. Procurorii au mai descoperit și o recipisă care demonștra că soția lui Igor DODON, Galina DODON, a oferit în numerar o [arvună](#) de 25 000 EUR pentru achiziționarea utilajelor de bucătărie. În timpul perchezițiilor, Petru MERINEANU, cumnatul lui DODON, a încercat să înghită o recipisă. Documentul ar fi confirmat tranzacții cu bunuri imobile de peste 700 000 EUR. Procurorii anticorupție au mai declarat că Igor

Deși au dispus arestarea la domiciliu a lui Igor DODON, judecătorii nu i-au interzis convorbirile telefonice, recepționarea și expedierea trimitelor poștale sau utilizarea altor mijloace de comunicare.

DODON și apropiații săi ar fi beneficiat de vacanțe, prin intermediul firmelor turistice din Federația Rusă, în valoare de circa 4 000 000 RUR.

La 26 mai 2022, magistrații Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, au dispus plasarea lui Igor DODON în arest la domiciliu pentru 30 de zile. Judecătorul nu a aplicat dlui Dodon toate restricțiile de comunicare prevăzute de norma procesual penală, nefiind limitate convorbirile telefonice, recepționarea și expedierea trimitelor poștale și utilizării altor mijloace de comunicare personale sau ale membrilor familiei cu care domiciliază. Cumnatul acestuia, Petru MERINEANU, care a încercat să înghită recipisa, a fost plasat în arest în penitenciar pentru 30 de zile.

Hotărârea Judecătorei Chișinău, a fost **contestată** de către procurorii anticorupție. Procurorii au solicitat arestarea lui Igor DODON, invocând riscul eschivării de la organul de urmărire, riscul împiedicării bunei desfășurări a urmăririi penale, riscul săvârșirii de noi infracțiuni și riscul provocării dezordinilor publice. Procurorii au prezentat mai multe probe care confirmau că Igor DODON planifica să plece în Federația Rusă. Ei mai susțin că arestul la domiciliu și restricțiile de comunicare stabilite de judecătorul de instrucție nu exclude contactarea de către Dodon a persoane implicate în cauza penală.

În cadrul ședinței de la Curtea de Apel Chișinău (CA Chișinău), procurorii anticorupție **au recuzat** judecătorul Ghenadie MOROZAN, acesta aflându-se în legături de rudenie cu Vladimir PLAHOTNIUC, vizat și el în această cauză penală. În mod surprinzător, cererea de recuzare a fost **respinsă**. La 31 mai 2022, magistrații CA Chișinău au respins recursul procurorilor anticorupție și au menținut decizia primei instanțe.

CSP A PROPUȘ ELIBERAREA DIN FUNCȚIE A PROCURORULUI GENERAL ALEXANDRU STOIANOGLO, DUPĂ CE ACESTA A FOST EVALUAT CU CALIFICATIVUL NESATISFĂCĂTOR

La 18 mai 2022, Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) a **început** examinarea **Raportului privind evaluarea performanțelor Procurorului General suspendat** (Raportul), Alexandr STOIANOGLO, elaborat de Comisia de evaluare la 26 aprilie 2022. Potrivit Raportului, Comisia de evaluare a acordat lui Alexandru STOIANOGLO punctajul final de 2,19 puncte, ceea ce corespunde calificativului nesatisfăcător. La calcularea mediei punctajului de evaluare, Comisie a hotărât să nu ia în considerare punctajul acordat de către procurorul Ion MATUȘENCO, desemnat de către Stoianoglo, deoarece a constatat că acesta a încercat să manipuleze punctajul final.

În aceeași ședință, CSP a examinat cererea avocatului lui Stoianoglo cu privire la suspendarea examinării Raportului, pe motiv că raportul și **Regulamentul de evaluare** a Procurorului General, au fost contestate în instanța de judecată.

CSP a aprobat raportul Comisiei de evaluare și a propus Președintei Maia SANDU demiterea lui Alexandr STOIANOGLO din funcția de Procuror General

După opt ore de examinare și deliberare, ședința a fost întreruptă pentru data de 23 mai 2022, iar cererea cu privire la suspendarea examinării Raportului a fost repinsă. La 23 mai 2022, CSP a aprobat Raportul Comisiei de evaluare a lui Stoianoglo și a propus Președintei țării, Maia SANDU, demiterea acestuia din funcția de Procuror General. În ședința CSP a fost anunțat că două membre ale CSP, Angela MOTUZOC și Inga FURTUNĂ, au avut opinii disidente, iar Ministrul Justiției, Sergiu LITVINENCO – opinie concordantă. Hotărârea CSP și opiniile separate încă nu au fost publicate.

În Raportul de evaluare este analizată activitatea Procurorului General Stoianoglo pentru perioada 29 noiembrie 2019 – 5 octombrie 2021 și constată mai multe abateri. Lui Alexandr STOIANOGLO i se impută maniera în care ar fi acționat în raport cu procurorii considerați incomozi, modul în care au fost gestionate anumite cazuri de sensibilitate publică (de ex. dosarul Laundromat, dosarul Bahamas și cazul pungii negre), implicarea directă și nemotivată în vederea eliberării lui Veaceslav PLATON, inclusiv cooperarea indirectă ulterioară cu acesta. Raportul mai menționează nedeclararea conflictului de interese în cazul înregistrării soției sale în calitate de beneficiară a două companii controlate anterior de Platon, desemnarea în funcție de conducere în cadrul Procuraturii a unor procurori cu probleme de integritate, precum și tolerarea corupției în procuratură.

Procedura de evaluare în privința lui Stoianoglo a fost inițiată la 11 noiembrie 2021 de către CSP, la o lună după ce Stoianoglo a fost învinuit într-un dosar pe cinci capete de acuzare (a se vedea mai multe în Buletinul CRJM nr. 39). La 1 iunie 2022, unul din avocații lui Stoianoglo a informat publicul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat în regim de urgență Guvernului Republicii Moldova două cereri depuse de Alexandr STOIANOGLO. Prima cerere se referă la lipsirea de libertate a lui Stoianoglo în urma inițierii urmăririi penale împotriva sa. Cea de-a doua cerere se referă la suspendarea acestuia din funcția de Procuror General în urma inițierii cauzei penale împotriva sa și imposibilitatea de a contesta această măsură. Până la 22 septembrie 2022, Ministerul Justiției urmează să prezinte poziția Guvernului referitor la aceste cereri.

VERONICA DRAGALIN, PROCUROR DIN CALIFORNIA, VA FI URMĂTORUL PROCUROR-ȘEF AL PROCURATURII ANTICORUPȚIE

La 21 ianuarie 2022, Legea cu privire la Procuratură a fost modificată în ceea ce privește la procedura de accedere în funcția de Procuror General sau procuror-șef al procuraturilor specializate. Legea prevede că pentru aceste funcții pot candida persoane care au o experiență profesională de cel puțin 10 ani în domeniul dreptului, acumulată atât în țară, cât și peste hotare. Pentru funcția de procuror-șef al procuraturilor specializate, în privința candidaților nu trebuie să existe suspiciuni rezonabile privind comiterea actelor de corupție,

Atât CSP cât și comisia specială au căzut de acord că Veronica DRAGALIN este cel mai bun candidat în concurs

a actelor conexe acestora sau a faptelor coruptibile (a se vedea mai multe în Buletinul CRJM nr. 41). Potrivit noilor modificări, preselecția procurorului-șef al procuraturilor specializate se face de către o comisie specială compusă din cinci membri – unul desemnat de Ministerul Justiției, unul de Președintele țării și trei membri desemnați de către CSP. Calitatea de membru al Comisiei speciale poate fi deținută de persoane care dispun de calificare în domeniul dreptului și/sau al managementului public, au experiență de cel puțin 10 ani în domeniul de activitate profesională în țară sau peste hotare și se bucură de o reputație ireproșabilă. Procurorul-șef al procuraturii specializate este selectat de către CSP, din rândul candidaților preselecțat de comisia specială.

La 4 februarie 2022, CSP a inițiat concursul pentru selectarea candidatului la funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție (PA), termenul limită pentru depunerea dosarelor de concurs fiind prelungit până la 11 aprilie 2022. În concurs s-au înscris cinci candidați. La 26 aprilie 2022, CSP a constituit Comisia specială de preselecție în următoarea componență: Laura ȘTEFAN, coordonator politici anticorupție, Expert Forum, România; Iulian GROZA, director Institutul de Politici și Reforme Europene; Kevin LANIGAN, expert în domeniul justiției și anticorupție, SUA; Aivars OSTAPKO, șef al Direcției cooperare internațională, Procuratura Generală din Letonia; Mariana GORNEA, procuror la Procuratura Generală.

La 18 mai 2022, Comisia a audiat cei patru candidați: Veronica DRAGALIN, Andrian BORDIANU, Victor BRÎNZĂ, Octavian IACHIMOVȘCHI. Un candidat, Oleg POTÎRNICHE, nu a fost invitat la interviu deoarece nu întrunea condițiile minime. Potrivit deciziei Comisiei speciale, etapa de preselecție în cadrul concursului a fost promovată de către Veronica DRAGALIN, care a obținut punctajul total de 9,8 puncte. Octavian IACHIMOVȘCHI și Oleg POTÎRNICHE au contestat deciziile comisiei speciale, contestațiile fiind remise de CSP pentru examinare comisiei. La 30 mai 2022, CSP a decis audierea celor pe candidaților pentru 7 iunie 2022. Membrii CSP, Eduard VARZAR, Angela MOTUZOC și Inga FURTUNĂ, urmează să formuleze opinii separate referitor la admisibilitatea procedurilor la etapa preselecției candidaților. În urma audierii candidaților, CSP a ajuns la aceeași opinie ca și comisia specială, propunând Procurorului General numirea lui Veronica Dragalin în funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție. Se pare că dna Dragalin va prelua exercitarea funcției în iulie 2022.

GUVERNUL PROPUNE MODIFICAREA LEGII PENTRU A USURA EXAMINAREA FRAUDEI BANCARE

Art. 70 din Constituție prevede că deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără acordul Parlamentului. La 19 mai 2022, Parlamentul a votat în prima lectură proiectul de modificare a art. 70, măbind numărul acuzațiilor pentru care nu este necesar acordul Parlamentului. Acestea sunt acuzațiile de

„După 18 ședințe la Curtea de Apel Chișinău, multe dintre care amânate, în cauza Șor urmează a fi audiate peste 100 de persoane.”

corupere activă și pasivă, trafic de influență, abuz de putere, îmbogățire ilicită și spălare de bani.

La 26 mai 2022, cu votul a peste 60 de deputați, Parlamentul a aprobat ridicarea imunității deputaților Ilan ȘOR și Marina TAUBER, bănuți de comiterea infracțiunilor de escrocherie și spălare de bani în proporții deosebit de mari. Anterior Parlamentul a mai acceptat nouă cereri de ridicare a imunității lui Ilan ȘOR (pentru detalii, a se vedea [Buletinul CRJM nr. 40](#)). Conform procuraturii, în anul 2012, Ilan ȘOR a creat un grup criminal organizat pentru fraudarea sistemului bancar, fiind asistat în această activitate de Marina TAUBER și alte persoane. Aceștia au folosit banii din sistemul bancar pentru a-și spori averea, în țară și peste hotare. La 27 mai 2022, dnei Tauber i-a fost aplicată interdicția de a nu părăsi țara pe un termen de 60 de zile.

Ilan ȘOR a fugit din țară în iunie 2019, odată cu înlăturarea de la putere a lui Vladimir PLAHOTNIUC. Anterior, acesta a fost condamnat la 6 ani de închisoare pentru un alt episod din fraudă bancară. Totuși, judecătorii l-au lăsat pe Șor la libertate până la examinarea apelului depus de acesta. Din septembrie 2021 dosarul lui se examinează la Curtea de Apel Chișinău, unde [au avut loc 18 de ședințe](#), majoritatea amânate din motive procedurale. La moment, cauza se află la etapa audierii martorilor, urmând a fi audiate peste 100 de persoane.

Procuratura a informat că au fost expediate în judecată alte episoade din cadrul dosarului privind „Frauda bancară”. Persoanele sunt învinuite de escrocherie și spălare de bani prin [simularea unui contract de investiții](#) cu Banca de Economii (BEM) și sustragerea a circa 32 000 000 MDL. Compania urma să restaureze un bun imobil al BEM, însă nu dispunea de autorizație de construcție și nici de capacități necesare pentru a realiza contractul. Alți subiecți [sunt învinuiți de racolarea persoanelor](#) cu probleme financiare, care, în schimbul unor sume de bani, erau determinați să devină conducători ai companiilor care au contractat împrumuturi frauduloase de la BEM.

La 1 iunie 2022, în cadrul ședinței de Guvern a fost aprobat [proiectul de lege](#) care ușurează instrumentarea cauzelor penale împotriva persoanelor care se eschivează. Proiectul face posibilă confiscarea bunurilor vizate în cauzele respective. Judecătorul de instrucție va verifica și autoriza finalizarea urmăririi penale, dacă procurorul va demonstra că persoana s-a eschivat în mod vădit de la urmărirea penală. Judecătorul de instrucție nu se va expune pe fondul cauzei, dar va verifica dacă locul aflării învinuitului nu poate fi stabilit, iar procurorul a întreprins toate măsurile de căutare a acestuia.

Perchezițiile au fost efectuate tocmai peste doi ani de la pornirea cauzei penale

PERCHEZIȚII LA FOSTUL PREMIER PAVEL FILIP ÎN LEGĂTURĂ CU TENTATIVA DE ÎNSTRĂINARE A SEDIULUI CONSULATULUI MOLDOVEI LA ODESSA

La 6 mai 2022, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) a **efectuat** percheziții în dosarul tentativei de deposedare a statului de sediul Consulatului Moldovei în orașul Odesa, Ucraina. Perchezițiile au avut loc în mai multe locații, inclusiv la Pavel FILIP, fostul prim-ministru al Moldovei, și la mai multe persoane din anturajul lui Vladimir ANDRONACHI, fostul deputat din partea Partidului Democrat.

La 27 februarie 2019, după trei zile de la alegerile parlamentare, Guvernul condus de Pavel FILIP a adoptat **Hotărârea Guvernului nr. 142**, prin care a trecut din proprietate publică în proprietate privată bunul imobiliar în care se afla Consulatul Moldovei la Odesa, Ucraina. De asemenea, Guvernul a împuternicit Ministerul Afacerilor Externe și de Integrare Europeană (MAEIE) să încheie timp de 30 de zile un contract de schimb a imobilului în care se afla Consulatul Moldovei la Odesa cu alte două imobile din Odesa – o clădire și un teren de circa 4 ari. Potrivit unei **investigații jurnalistice**, clădirea Consulatului Moldovei din Odesa se află pe un teren de circa 40 de ari, într-o locație foarte avantajoasă, iar prețul de piață al terenului ar fi fost de circa 3 000 000 EUR, adică de circa 20 de ori mai mare decât prețul clădirii și terenului cu care Guvernul a decis să facă schimb.

Peste circa 1.5 ani, la 31 iulie 2020, Guvernul condus de Ion CHICU a aprobat Hotărârea nr. 577 prin care a **abrogat** Hotărârea Guvernului nr. 142/2019. La 23 octombrie 2020, în lipsa părților, Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani a **anulat** Hotărârea Guvernului nr. 577/2020, pe motiv de încălcare a principiului securității raporturilor juridice. Textul hotărârii a fost anonimizat. Hotărârea Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani din 23 octombrie 2020 a **fost casată** de Curtea de Apel Chișinău la 6 aprilie 2021. Curtea de Apel Chișinău a menționat, printre altele, că valoarea imobilului propus la schimb era prea mic – USD 90,000 potrivit contractului de vânzare-cumpărare – în comparație cu prețul imobilului Consulatului de USD 530,000 constatat de Grupul de lucru creat de prim-ministrul Filip. Decizia Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2021 nu a fost contestată și a devenit irevocabilă.

În 2020, Procuratura Generală a inițiat o cauză penală pentru abuz de serviciu (art. 327 Cod penal) manifestat prin tentativa de deposedare a Moldovei de sediul Consulatului din Odesa. Perchezițiile în acest caz au avut loc doar peste circa doi ani de la pornirea cauzei penale.

Cei doi membri ai CSM ar fi votat pentru acordarea sie însuși a gradului superior de calificare de judecător, grad care le oferă un spor la salariu

A FOST CONFLICT! N-A FOST CONFLICT! – ANI A EMIS DECIZII CONTRADICTORII ÎNTR-UN CAZ CE VIZEAZĂ MEMBRII CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII VICTOR MICU ȘI DOREL MUSTEAȚĂ

La 11 mai 2022, inspectoarea de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate (ANI) Natalia IVANOV a emis un [act de constatare](#) în privința membrului CSM Victor MICU. Dl Micu este acuzat că a participat la luarea unei decizii prin care și-a acordat, alături de alți judecători, gradul superior de calificare. Acest grad de calificare comportă, pe deoparte, un caracter onorific, fiind acordat judecătorului în scopul recunoașterii rezultatelor sale profesionale, a nivelului de profesionalism și comportament. Pe lângă partea onorifică, deținătorii acestui titlu, potrivit [Legii privind sistemul unitar de salarizare](#), beneficiază lunar de un spor salarial lunar de 400 MDL.

Dl Micu a negat comiterea abaterii, argumentând că a discutat acest aspect în cadrul ședinței organizatorice CSM și în general, s-a abținut de la procedura de vot în privința sa, dar a votat pentru alți candidați din listă. În argumentarea poziției sale, secretariatul CSM a remis inspectoarei de integritate un extras din procesul verbal al ședinței CSM ([pag. 8-9 din actul de constatare](#)) care ar confirma discuțiile privind abținerea dlui Micu de la luarea acestei decizii. Potrivit concluziei inspectoarei de integritate, explicațiile expediate de CSM nu corespund [originalului procesului-verbal](#) disponibil pe pagina oficială a CSM, [nici înregistrării video](#) a ședinței CSM din 29 noiembrie 2021, motiv pentru care le-a desconsiderat în aprecierea concluziei. Nu este clar dacă procesul verbal prezentat a fost perfectat după inițierea controlului sau dacă discuția a existat în general. Inspectoarea a constatat, totuși, că judecătorul s-a aflat într-un conflict de interese real, deoarece a fost chemat să rezolve o situație în care a avut un interes personal. În final, inspectoarea de integritate a constatat încălcarea regimului conflictului de interese, menționând că la votarea acestei decizii, judecătorul Micu trebuia să se abțină de la vot și să informeze ANI despre prezența conflictului.

La nici o lună distanță, un alt inspector de integritate, Ion NICOLAEV, a [constatat](#) lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către președintele interimar al CSM, Dorel MUSTEAȚĂ. Ca și judecătorului Micu, dl Musteață a participat la luarea acestei decizii, deși se număra și el printre candidații care au obținut gradul superior de calificare. Inițial, procedura de control era efectuată de inspectoarea Natalia IVANOV, însă aceasta a fost înlăturată după o cerere de recuzare înaintată de către Musteață. Ultimul a susținut că inspectoarea ar fi fost influențată de către fosta președintă ANI Rodica ANTOCI în vederea inițierii controlului. Noua conducere a ANI a acceptat cererea de recuzare ([pag. 1 din actul de constatare](#)) în scopul evitării oricăror dubii asupra obiectivității și imparțialității inspectorului de integritate și sporirii încrederii în ANI. În susținerea lipsei unei abateri, președintele interimar Musteață a prezentat argumente identice cu dl Micu, inclusiv a făcut referire la discuția fixată în procesul verbal îndoielnic,

prezentat de către CSM către ANI. Totuși, potrivit inspectorului de integritate Nicolaev, fapta documentată în general nu se atribuie categoriei de conflict de interese, deoarece nu presupune existența unui interes personal rezultat din activități de persoană privată. Potrivit [Legii privind declararea averii și a intereselor personale](#), interesul personal trebuie să rezulte din rezultatul din activități de persoană privată, care poate fi activitatea desfășurată de către subiectul declarării în afara programului de lucru, precum cu activitatea de întreprinzător, cea științifică, didactică, de creație, sau sportivă, printre altele.

Ambele acte de constatare rămân în vigoare în cazul în care nu vor fi contestate în instanța de judecată.

I PE SCURT

La **15 aprilie 2022**, Magistrata Svetlana Filincova a fost desemnată de către membrii Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) în funcția de vicepreședintă interimară a Curții Supreme de Justiție (CSJ), președintă a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ. Ea își va exercita atribuțiile pe perioada suspendării din funcție a judecătoarei Tamara CHIȘCĂ-DONEVA, vizată într-un dosar de îmbogățire ilicită. Magistrata Svetlana Filincova a figurat într-un dosar privind repartizarea frauduloasă a 22 de cauze civile la CSJ, în perioada în care aceasta deținea funcția de vicepreședintă CSJ. Urmărirea penală în acest caz a fost pornită pe 10 februarie 2015, după ce, Victor Micu a sesizat Centrul Național Anticorupție. Magistrata nu a avut niciun statut procesual în această cauză penală și nici nu a fost audiată. Totuși, aceasta a demisionat din funcția de vicepreședinte a CSJ.

La **20 aprilie 2022**, Codul Contravențional a fost completat cu o nouă contravenție (art.365/5), care prevede inclusiv interzicerea purtării panglicii Sf. Gheorghe. La 9 mai 2022, mai mulți deputați de la Chișinău cu simpatii pro-ruse, dar și din Adunarea Populară a Autonomiei Găgăuze, au sfidat legea și au purtat panglica la manifestații publice. Poliția a aplicat până acum amenzi pentru 143 de cetățeni. Alte 77 de persoane urmează în curând să fie sancționate, iar alte 126 de persoane care au sfidat legea încă nu au fost identificate. 17 deputați de la Chișinău și alți 16 aleși din Autonomia Găgăuză au fost citați la poliție pentru a li se înmâna procesele-verbale de sancționare cu amendă. Suma amenzilor aplicate se ridică la 590 000 MDL, dintre care 112 000 MDL au fost deja achitate.

La **29 aprilie 2022**, Autoritatea Națională de Integritate (ANI) a emis un act de constatare pe numele lui Oleg BACIU, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Conform ANI, pentru perioada 2017-2018 acesta a dobândit o avere nejustificată în valoarea de 412 749 MDL. ANI va solicita în instanța de judecată confiscarea acestei averi.

La **3 mai 2022**, Procurorii anticorupție au efectuat 60 de percheziții la Agenția Servicii Publice (ASP). Perchezițiile au fost desfășurate în cadrul unui dosar

penal pornit pe faptul abuzului de serviciu săvârșit în procesul de achiziționare a blanchetelor documentelor oficiale. Persoanele vizate sunt suspectate de prejudicierea ASP cu aproximativ 26 000 000 EUR. Beneficiarul schemei ar fi grupul criminal fondat și condus de fostului deputat Vladimir PLAHOTNIUC. Ulterior, schema a fost preluată și condusă de către ex-deputatul democrat Vladimir ANDRONACHI și de către omul de afaceri Alexandru VÎLCU. Potrivit procurorilor, au fost reținute și plasate în arest la domiciliu 12 persoane. Printre cei reținuți se numără fostul director al ASP, Serghei RAILEAN. Alte 11 persoane sunt foști și actuali angajați ai ASP. Al 13-a suspect a fost eliberat sub control judiciar. Vladimir PLAHOTNIUC și Vladimir ANDRONACHI au fugit din țară. Licitația inițiată în aprilie 2021 de ex-șeful Agenției Vladislav ZARA, vizat în același dosar, a fost astfel anulată. La 13 mai 2022, ASP a finalizat o nouă licitație și a desemnat compania câștigătoare pentru procurarea blanchetelor pentru perfectarea actelor. Conducerea ASP anticipează o **scădere** a prețului la perfectarea pașapoartelor cu circa 20%.

La **3 mai 2022**, Procuratura Generală a **anunțat** despre „reducerea” funcțiilor din cadrul Procuraturii Generale. Astfel, din cele 90 funcții de procurori existente în cadrul Procuraturii Generale, 21 de funcții au fost relocate altor procuraturi din cadrul sistemului. Printre acestea se numără, 12 procurori de secție, opt șefi din cadrul secțiilor și direcțiilor, precum și o funcție de adjunct al Procurorului General. Funcțiile devenite vacante au fost realocate Procuraturii Anticorupție (PA) – nouă funcții, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) – cinci funcții, și Oficiului reprezentarea învinuirii în instanța de judecată a Procuraturii mun. Chișinău – șapte funcții. Potrivit analizei CRJM „**Justiția în cifre**” efectuate în 2021 în baza datelor CEPEJ, Republica Moldova se află printre țările cu cel mai mare număr de procurori pe cap de locuitor.

La **10 mai 2022**, Consiliul Superior al Magistraturii a **eliberat** acordul la pornirea urmăririi penale în privința fostului președinte al Judecătoriei Chișinău, Radu ȚURCANU. Acesta este suspectat de săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, după ce ar fi acordat discreționar îndemnizații unice angajaților Judecătoriei Chișinău care au contactat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, contrar dispoziției CSM. Printr-un **comunicat** al Judecătoriei Chișinău, magistratul a negat acuzațiile difuzate în cadrul unei **investigații jurnalistice**, care ar fi stat la baza învinuirii. Urmărirea penală este pendinte.

La **20 mai 2022**, Procuratura Anticorupție a **expediat în instanța de judecată**, dosarul împotriva judecătoarei Judecătoriei Chișinău **Olesea ȚURCAN**. Ea este acuzată, în temeiul art.307 din Codul penal, că, la 6 noiembrie 2020, contrar dispozițiilor legale, a emis cu bună-știință o încheiere de suspendare a executării unor hotărâri ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) privind **instituirea administrării speciale** a companiei Moldasig. Prin această încheiere a fost înlăturat de la conducere administratorul companiei desemnat de CNPF, iar o companie de audit a fost desemnată în funcția de director executiv, iar alta – pentru exercitarea atribuțiilor Consiliului societății, în

calitate de organ statutar. Ultima [companie de audit](#) reprezintă și interesele unor firme afiliate controversatului om de afaceri Veaceslav PLATON. Până la instituirea administrării speciale, compania Moldasig era controlată de Veaceslav PLATON.

La 24 mai 2022, la cererea Procurorului General interimar, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) [l-a suspendat](#) din funcție pe judecătorul Oleg MELNICIUC de la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani, până la rămânerea definitivă a hotărârii pe cauza de comitere a îmbogățirii ilicite (art. 330/2 alin. (2) Codul penal). Judecătorul Melniciuc [a fost condamnat](#) la 3 septembrie 2021 de Judecătoria Anenii Noi la șapte ani de închisoare cu executare într-un penitenciar de tip închis pentru îmbogățire ilicită și fals în declarații, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul jurisprudenței pe un termen de 15 ani. Oleg MELNICIUC este primul judecător condamnat pentru îmbogățire ilicită. Dosarul penal pe numele lui Melniciuc a fost pornit în vara anului 2017. Potrivit art. 24 alin. (1) din [Legea cu privire la statutul judecătorului](#), judecătorul poate fi suspendat din funcție de CSM fie la cerere, sau din oficiu, dacă în privința sa se începe urmărirea penală. Chiar dacă dosarul împotriva judecătorului a fost inițiat în 2017, acesta a fost suspendat din funcție tocmai peste patru ani, inclusiv peste nouă luni de la condamnarea sa în prima instanță. În toată această perioadă, Melniciuc a continuat să exercite funcția de judecător.

La 27 mai 2022, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) [a respins](#) cu un vot pro și șapte contra sesizarea Procurorului General interimar cu privire la eliberarea acordului pentru pornirea unei alte urmăriri penale în privința judecătorului Oleg MELNICIUC, fiind bănuit de hărțuire sexuală. [Potrivit mass-media](#), o elevă a Colegiului „Alexei Mateevici” a depus o plângere la Procuratura Generală în aprilie 2022, în care l-a acuzat pe judecător de hărțuire sexuală. Potrivit directoarei Colegiului, eleva era în anul trei de studii și a fost repartizată la practică la Judecătoria Chișinău oficiul Râșcani, iar judecătorul Melniciuc îi era conducător de practică. Eleva s-a plâns directoarei că judecătorul i-a făcut avansuri cu caracter sexual și nu i-a semnat raportul de practică. Directoarea Colegiului a sesizat CSM. Judecătorul Melniciuc a respins acuzațiile și a spus că este vorba despre o răzbunare pentru o decizie luată de el ca judecător. Potrivit art. 49 din Convenția pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, cunoscută sub numele de [Convenția de la Istanbul](#), care a intrat în vigoare pentru Moldova la 1 mai 2022, statele trebuie să ia măsuri pentru a asigura investigarea și urmărirea efectivă a infracțiunilor de violență asupra femeilor. [Potrivit experților](#) (de la min. 1.02.00), refuzul CSM de a porni investigarea plângerii de hărțuire sexuală reprezintă negarea dreptului la acces la justiție pentru presupusa victimă, iar CSM ar trebui să demonstreze o deschidere spre investigarea acuzațiilor de violență sexuală și zero toleranță față de violența împotriva femeilor în cadrul sistemului judecătoresc.

I ECHIPA CRJM

Vladislav GRIBINCEA
Președinte

Victoria MEREUȚĂ
Consilieră juridică

Nadejda HRIPTIEVSCHI
Directoare de program

Aurelia CELAC
Manager financiar și contabil

Sorina MACRINICI
Directoare de program

Olga CORTAC
Directoare a Serviciului Administrativ

Oxana BRIGHIDIN
Consilieră juridică

Alina FRIMU
Asistentă a Serviciului Administrativ

Ilie CHIRTOACĂ
Consilier juridic

Dumitru JOMIR
Coordonator de Comunicare

Daniel GOINIC
Consilier juridic

Daniel STANCIU
Specialist în Comunicare

Acest buletin informativ a fost elaborat cu sprijinul financiar oferit de Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii. Opiniile, constatările și concluziile formulate în document aparțin CRJM și nu reflectă în mod necesar poziția Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii.

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

